

Discussienotitie Corona-gerelateerd onderzoek

Ten behoeve van Stuurgroepoverleg AWPG Brabant 15 februari 2021

Aanleiding

Tijdens de AWPG stuurgroep van 15 december jongstleden presenteerde 5.1.2e een indrukwekkend overzicht van wat zich het afgelopen jaar allemaal heeft afgespeeld rond de GGD in relatie tot de Corona pandemie. Daaruit volgde een verzoek aan de AWPG partners om met elkaar na te denken over hoe we de aanpak van deze (zeer diverse) kennisvragen vanuit de AWPG kunnen ondersteunen en versterken.

Vraag vanuit de GGD-en

De laatste slide van 5.1.2e presentatie (hele presentatie in de bijlage) geeft het verzoek als volgt weer:

We willen van passief naar (pro)actief onderzoek.

Wat vragen de Brabantse GGD'en aan de AWPG ?

- Denkracht
 - Jullie deskundigheid
 - jullie helicopterview buiten de dagelijkse gekte
- Nieuwe kansen
 - Jullie connecties voor samenwerking met nieuwe of bestaande partners (consortia)
 - Jullie inzicht in het vinden van subsidiemogelijkheden
 - Samen zoeken naar afstemming op nationaal niveau (iedereen vindt het wiel uit)
- Menskracht
 - De rek is uit onze onderzoeksafdelingen na bijna een jaar op volle spanning te werken.
 - De ambities zijn groter dan onze onderzoekscapaciteit (prioritering).

Discussie

In de extra stuurgroep vergadering willen we graag bij elk van bovengenoemde punten van gedachten wisselen met elkaar en zijn we benieuwd naar jullie input. Hierna alvast een aanzet per thema

1. Denkracht: deskundigheid en helicopterview

De partners in de AWPG: RIVM, Telos, Tranzo (en ook de 3 GGD-en) kunnen hun eigen denkracht mobiliseren (in stuurgroep, coördinerende werkgroep, teamoverleg).

Daarnaast kan iedere partner vanuit de eigen organisatie en het eigen netwerk specifieke expertise en denkracht bij elkaar brengen.

Vanuit Tranzo: de andere Academische werkplaatsen; binnen TSB de andere departementen; TiU breed de andere faculteiten; met andere AWPGen in Zuid Nederland bestaan ook goede contacten (Amphi, AW Zuid Limburg).

II. Nieuwe kansen: connecties, subsidies, nationale afstemming

- Samenwerking met bestaande en nieuwe partners kan nieuwe kansen bieden. Samenwerking opstarten met nieuwe partners vraagt ook een (tijds)investering.

Vanuit Tranzo: samenwerking kan gezocht worden met andere AW-en op terrein van GGZ, Ouderen, Jeugd, zorg voor verstandelijk beperkten. Vanuit RIVM is bij Tranzo het kennisnetwerk gezondheidszorgeconomie actief met 5.1.2e.

- Subsidiemogelijkheden zijn er volop. Bij ZonMw, NWA en ook NWO, SGF. Hierbij is voor het schrijven van de aanvragen snel in te zetten capaciteit nodig. Succeskans is wisselend, wat wel demotiverend kan werken. Daarbij moet er bereidheid zijn om in (grote) consortia samen te werken. Bijvoorbeeld met andere AWPGen en met andere departementen.

Vanuit Tranzo: AWPGen participeert in verschillende consortia (met Provincie en gemeenten, met Radboud en UM in landelijk NFU traject). Daar wordt continu aan gewerkt. Er zijn en wordt continu aan aanvragen gewerkt. Soms zijn er ook binnen TSB mogelijkheden voor promotie-onderzoek (5.1.2e 5.1.2e).

- Nationale afstemming. Lastig om van onderop voor elkaar te krijgen. Daar is inspanning van VWS/ZonMw/GGD GHOR NL/RIVM voor nodig. Wellicht dat het VWS-kennisplatform preventie (olv 5.1.2e) daar stevige aanbevelingen over kan gaan doen richting VWS.

Vanuit Tranzo: beperkte mogelijkheden.

III. Menskracht: capaciteit en prioritering

- Onvoldoende onderzoekscapaciteit/de rek is eruit bij onderzoekers: Als dit aan de hand is, is het aan te raden strak te prioriteren en alleen daarmee aan de slag te gaan waar de organisatie zelf echt in gelooft en goede kansen ziet. Waar bovendien de succeskans reel is. Als deze gelegenheid er is dan menskracht vrij maken voor het ontwikkelen en schrijven van een ambitieus voorstel, met daarbij de optie om dit onderzoek ook zonder subsidie door te zetten.

Vanuit Tranzo: meedenken over kansrijke mogelijkheden, meeschrijven aan voorstellen vanuit eigen inzet, begeleiden van onderzoek ook vanuit eigen inzet.

Voorzet voor de discussie:

- welke onderwerpen verdienen prioriteit
- inzet nodig van alle partners voor het schrijven van subsidieaanvragen
- andere...

Notulen n.a.v. stuurgroepoverleg 15 februari 2021

We zijn bij elkaar gekomen om de volgende drie onderwerpen te bespreken:

Denkkracht: deskundigheid en helicopterview

Hoe kunnen we met elkaar de kennis en de denkkracht verbreden? Er is veel behoefte vanuit de GGD-en en gemeenten aan kennis. Hoe kunnen we de contacten met Amphi Nijmegen uitnuttigen? 5.1.2e geeft aan dat zij geen onderzoek naar Covid doen, terwijl zij een AW infectieziekten zijn. 5.1.2e heeft alleen contact met de AWPg van Amphi. Wellicht kunnen we 5.1.2e vragen of zij hier contacten heeft.

5.1.2e kan wellicht contacten leggen met de academische werkplaatsen in Zuid Limburg. 5.1.2e geeft aan dat het wel gaat om het effect van infectieziekten. De vraag is dan ook wie je hierbij wil betrekken als het om de effecten gaat.

We hebben op dit moment geen zicht op de onderzoeken die bovengenoemde aw-en doen.

5.1.2e vindt dat we vanuit het maatschappelijk oogpunt onderzoek kunnen doen. De vraag om onderzoeken te doen naar bijv. onderzoek naar de relatie luchtkwaliteit, zoönose, corona e.d. Daar is geen ruimte voor geweest, maar de vraag ligt nog steeds op tafel. Niemand in Brabant pakt dit op. Er ligt een kans om onderzoek te doen naar omgevingsvragen en gezondheid te doen. De omgevingsscan ligt er nog steeds i.v.m. corona, maar is zeker de moeite waard om op te pakken.

5.1.2e bij RIVM is kortgeleden een onderzoek goedgekeurd naar leefomgeving, luchtkwaliteit en q-koorts samen met partijen in Brabant. Dit wordt gefinancierd door Ministeries van Landbouw en VWS samen.

De effecten en het meten GHOR-monitorvoorstel is bij ZONmW geplaatst en mogelijk komt hier een landelijk actie op om inzicht te krijgen op de sociale en mentale gevolgen bij jongvolwassenen van deze pandemie.

Onderzoek naar veehouderij/luchtkwaliteit past in het grote RIVM-Covid programma. Dit gebeurt deels landelijk met cijfers die er al zijn en deels met nieuw onderzoek. Hierbij worden verbanden gelegd met initiatieven die lokaal spelen of al lopen.

5.1.2e aanvullend op 5.1.2e: als we onderzoek willen doen naar sociale vraagstukken en de invloed van het gedrag van de bevolking, dan kunnen we wellicht wel terecht in Nijmegen en Limburg.

5.1.2e de onderzoekers zitten tot over hun oren in het onderzoekswerk. Ze hebben geen rust om beschouwend naar deze vele (kleinere) onderzoeken te kijken. De helicopterview van Tranzo/AWPg is hierin heel belangrijk. De GGD-en missen een abstracte kijk op deze onderzoeken. Om er zo uit te komen waar de GGD-en het komend jaar hun krachten op kunnen bundelen.

5.1.2e herkent het punt van 5.1.2e m.b.t. de hoge druk en niemand reflecteert. We moeten hierin een rol spelen als AW. Je moet een aantal reflectiemomenten organiseren en de vraag stellen wat prioriteit heeft. Door de reflectie krijg je inzicht aan welk onderzoek je een serieuze bijdrage kan leveren. Dit kan

met een stuurgroepoverleg of/en met alle onderzoekers. Vaststellen waarop je je wel en niet gaat concentreren. Dit kunnen wij als AW wel faciliteren.

5.1.2e als we taken loslaten, moeten we wel alternatieven hebben waar mensen dan terecht kunnen.

5.1.2e bij Tranzo moeten we wel met de maatschappelijke vraag van onderzoek bezig zijn. Brede welvaart is een veelgehoorde term. Dit past goed bij wie wij zijn als organisaties. De samenhangende maatschappelijke rol is passend bij Tranzo.

5.1.2e het is goed om alle vragen die er nu zijn, te rubriceren. Een deel van de vragen betreft epidemiologische-, sociaal-maatschappelijke- en organisatorische vragen. We moeten kijken waar binnen de TiU de expertise ligt. Bijvoorbeeld samenwerking met de economische faculteit en psychologie. We hebben veel kennis in huis. 5.1.2e coördineert voor de hele TiU langlopend corona-gerelateerd onderzoek.

5.1.2e wat gebeurt er landelijk? Goed dat we focussen op onze eigen kracht, maar hoe houden we in beeld wat er landelijk en regionaal gebeurt?

5.1.2e voor de reflectiemomenten met de onderzoekers samen, is het voor het overzicht goed als ieder vanuit zijn/haar eigen organisatie hun deel van de lopende onderzoeken inbrengt.

5.1.2e de bijeenkomst moet niet wetenschappelijk van aard zijn, maar gedreven door de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan.

5.1.2e is het hier helemaal mee eens. Ook mensen uit het veld hierbij te betrekken. Deze vragen (bijv. ecologische en economische vraagstukken, arbeidsmigratie, logistieke centra) komen niet alleen door corona bovendrijven. Het centrale punt is maatschappelijke gezondheid, maar het is goed om het vanuit verschillende oogpunten te bekijken.

5.1.2e op welke belangrijke onderwerpen gaan we ons richten?

5.1.2e we moeten ons richten op maatschappelijke en gezondheidsvraagstukken waar corona een onderdeel is.

5.1.2e we moeten niet alles aan corona ophangen. Vanuit de maatschappelijke opgave denken en wat we moeten weten. Breder kijken en vanuit andere perspectieven. Tijdens een reflectiemoment onze keuzes maken, ook om dingen niet te doen. Kunnen we dit vanuit de AW samen met de partners organiseren? En op welke termijn? Dit kan niet te lang op zich laten wachten. Moet in het voorjaar. Binnen de werkplaats hebben we een collega kennisverspreiding. Mensen uit beleid, praktijk en onderzoek. 5.1.2e maakt een opzet voor de eerste bijeenkomst met als onderwerp kennisagenda. Van de stuurgroep wordt gevraagd om namen aan te dragen voor wie we hiervoor uitnodigen. Denk ook na over de vorm. Misschien kunnen stagiaires helpen bij het aanleveren van informatie.

5.1.2e het is belangrijk om te kijken wie je bij de reflectiebijeenkomst uitnodigt. De actualiteit van het onderwerp is belangrijk.

Nieuwe kansen: connecties, subsidies, nationale afstemming

Het is belangrijk om te prioriteren ivm de beperkte menskracht. De actualiteit van het onderwerp is belangrijk. Tevens moeten we rekening houden met financiën, systemen en techniek. Er komt nu veel geld ter beschikking vanuit VWS, dus de kansen moeten we nu pakken.

Het is van belang om dit structureel goed weg te zetten.

De vraagduiding moet vanuit het sociaal maatschappelijk oogpunt zijn. Wat zijn hierin de onderwerpen en/of thema's?

Samenwerking met provincie is en blijft belangrijk. De huidige gedeputeerde heeft op dit gebied wel ambitie. Met name het BROS project ?? dit kon ik niet goed verstaan.

Kijken wat we gaan doen na corona. De zwakkeren worden niet beter: er is weinig veerkracht bij jongeren, ouderen en laagopgeleiden. Het verdelingsvraagstuk speelt een grote rol er moet naar demografische ontwikkeling gekeken worden. De migratiestroom over de grenzen heen. Een ander belangrijk thema is ontwikkelingsachterstand bij de kwetsbare jeugd en de ongelijkheid hierin. Aandacht voor gezonde generatie (leefstijl en dit combineren met de gezonde leefomgeving als systeem). Bijv. het parttime thuisonderwijs, meer thuiswerken e.d. Dit kan een aanslag zijn op de sociale ontwikkeling van met name jongeren. Wat betekent het systeem (ook het falen hiervan) in het domein van de publieke gezondheid?

Menskracht: capaciteit en prioritering

Dit pakken we op als we de onderzoek agenda scherp en op orde hebben. We hebben onderzoekers nodig. Eerst besluiten op welke grote onderzoeksvragen we willen inzetten. Als je dit op orde hebt, moet je wel direct kunnen reageren: dus snel veel tijd en menskracht vrijmaken. Bij acute noodsituaties moeten we elkaar kunnen helpen.

Rondvraag: 5.1.2e checkt of de bestuursoverleggen ingepland zijn voor de komende tijd.